

hed til at udtale fig om det foreliggende Forhold, og naar han har ſat Grændſen, ſaa er Cenſur i den Henseende ſtet. En Doktrin ſkal jeg endnu nævne, ſom er kommen frem fra de to ærede Læ- lere, det ærede Medlem fra Sorſens (Bajer) og det ærede Medlem fra Helsingør (Thomſen), nemlig den, at, hvorvidt Folkethinget ſkulde hævde ſin Ret efter § 57, ſkulde bero paa, hvad det enkelte Medlem onſkede i dette eller hint Tilfælde. Det er en ganſke intereſſant Opfattelse, men jeg for mit Bedkommende gaar ikke med til den. Jeg har en ganſke anden Opfattelse af Betydningen af denne Grundlovsbeſtemmelses Bide og Udſtrækning, end at jeg ſkulde lade det være afhængigt af dette eller hint Medlems forſtaaede eller miſforſtaaede Stilling til den enkelte Sag, om jeg vilde være med til at give et ſaadant Samtykke eller ei. Jeg ſiger, at vi ſkulle dog ikke være for bornerte her; thi tilviſe ville vi, derom nærer jeg ingen Tvivl, nødvendigtviſe komme til at høre Ordets Frihed anderledes anvendt indenfor denne Sal om Samfundets forſkjellige Forhold, end vi hidtil have hørt. Jeg ſætter derfor Grundlovens § 57 og dens Ret for Folkethinget ſaa høit og tillægger den en ſaa overordentlig Betydning for vor hele Friheds Benyttelse, ſaavel under rolige, ſom ikke mindſt under vanſkelige Tider, at jeg tilviſe ikke vil have dette til Frihedens egentlige og ſande Brug givne Privilegium for Folkethinget brudt, fordi et eller andet Medlem af de 102 Medlemmer maatte i Miſforſtaaelse kunde onſke, at denne Regel blev krænket. Jeg kan alſaa i dette Forhold ikke ganſke fatte det ærede Medlem for Sorſens (Bajer), hvad jeg forøvrigt heller ikke kan i forſkjellige andre. Jeg har blot med et Par Ord antydet min Stilling til Sagen ſom den da fungerende Formand. Jeg har forøvrigt ogſaa den halve Veie været Medlem af dette Udvalg og har endogsaa været ved at blive valgt til Ordfører for det, men proteſtere de heldigtviſe, fordi jeg var Part i Sagen. mod at have videre med den at gjøre, idet jeg forbeholdt mig en nærmere Dmtale her af Sagen. Jeg vil nu ſige til de ærede Herrer, ſom træde frem her ſom Forparere, om jeg ſaa maa ſige, for den ene Side af vort militære Liv, at jeg tror, at de gjøre Sagen en temmelig daarlig Tjeneste ved i den Grad, ſom de gjøre det, at ſtille Befalingsmandſkabet paa Ufeilbarhedens Standpunkt. Jeg ſiger derhos, at de efter min Mening tage i høieſte Grad konſtitutionelt feil, naar de tro, at den Veie, der ſkal følges for at ſaae paataalt de Ulemper, der i betydelig Grad ere tilſtede for Befolkningen, og ſom Rigsdagsmænd føle ſig overbeviste om, ere tilſtede, er ad Miniſteriets Bagtrappe og ikke her igjennem Folkethingſalen. Her er hovedſagelig Veien, hvor vi ſkulle have Folkets Byrder, dets Tryk, dets Ulemper og dets Onſker uforbeholdent frem, og her ſtaar ſaa Miniſteren, der tager fig af det, — naar han da ellers er her. Men at gjøre Folke-

thingets 102 Medlemmer til Miniſtrenes Trappeſtormere i ſaadanne Ting, ſaa at de glemme, hvad de ſkyde Offentligheden og det Thing, hvoraf de have den Ære at være Medlemmer, og det Kald, ſom de have her, ſiger jeg, er at vende det konſtitutionelle Liv paa Hovedet. Den Foreſpørgſel, ſom blev reift her dengang, denne Sag her omtales, glædede jeg mig over, og jeg glædede mig over den Taft og Omhu, hoormed den blev indledet, idet Navne maatte nævnes, fordi det var beſtemte Perſoner, paa hvem der ſigtedes. Hvis den høitærede Miniſter var tilſtede her, vilde jeg, hvis den høitærede Formand vilde tillade mig det, ſpørge ham, om vi ſnart kunne vente Reſultatet af denne Underſøgelse. Jeg nærer det Haab, at den høitærede Miniſter, ſom tog ſaa velvilligt paa Spørgsmaalet, vil forelægge Sagen her for os, og da tror jeg ikke, den vil ſtade den humane Denſigt, i hvilken Foreſpørgſlen blev reift. Jeg tror, at den vil ſaae en virkelig Betydning i den Henseende. Der udbreder ſig, det er min Overbeviſning, det være min enten ſom Følge af Miſforſtaaelse eller ikke, aldeles uden Grund eller ikke, i Befolkningen ikke liden Misgjætte med hele Militærvæſenet paa Grund af den Aand, der menes at finde Steb ved Uddannelsen af Soldaterne. Det er derfor, at jeg navnlig ſiger til de Herrer Officere, at de ſkulle ſtaa paa deres Side, der ville være med til at rydde op heri og ſe at ſaae Disciplin baade opad og nedad. (Thomſen: Det er netop det, vi ville!). Det er det, de Herrer ville, ſige de, og ſaa tro de, at Midlet er at løbe løbſt $\frac{3}{4}$ Aar efter, at en Ting er ſagt, paa et Par Sætninger i Rigsdagstidenden! De tro ikke, at der er nogen anden Veie til Underſøgelse! Der er andre Veie nok; og da Sagen engang er kommen frem her, er der al Anledning til at ſaae den underſøgt uden nogen Brug eller Miſbrug af Grundlovens § 57. — Det er en Selvfølge, at jeg godt kunde ſtemme for det be- gjærede Samtykke, uagtet jeg ikke i ſin Tid ſom fungerende Formand har fundet Noget at ind- vende imod at lade Udtalelſen paſſere her i Thinget; thi dette er ganſke viſt to forſkjellige Ting, ſom ærede Medlemmer have blandet ſammen. Men jeg holder mig fuldtændigt til den ærede Ordfører; det er mig overhovedet ubegribeligt, at man kan byde Folkethinget at ſtemme over Spørgsmaalet om Meddelelſen af et ſaadant Samtykke. Jeg har hørt udenfor denne Sal ganſke anderledes ſtarke Ting fra Militæres Side imod dette Folkething, end der herfra nogensinde har været tænkt eller er fremkommet Uttringer imod dem.

Buff: Ja, jeg har ganſke viſt ingen perſonlig Grund til at tage Ordet ved denne Sags Behandling. Jeg vil indrømme, at de Udtalelſer, der kom fra det ærede Medlem fra Odense (Koch)